

Padėka už pilietiškumą

Geriami Darbo partijos bičiuliai, geriami Lietuvos žmonės,

Esu sužadintas jūsų organizuotos pilietinės akcijos – mitingo, kuriame dalyvavo apie 2000 žmonių iš 58 Lietuvos rajonų ir miestų. Mitinge skambėjo Darbo partijos pavadinimas ir mano vardas. Esu dėkingas visiems, kurie neišsigando ir surado laiko atvažiuoti iš tolimesnių Lietuvos kampelių. Esu dėkingas ir tiems, kurie palaiko mane, bet dėl įvairių priežasčių negalėjo dalyvauti šiame mitinge.

Džiaugiuosi, kad šmeižto buldozeriui, vagių klanui nepavyko melu ir purvu užtemdyti jūsų proto. Džiaugiuosi, kad jūs viską atlaikote ir kylaite į kovą su neteisybėmis, korupcija ir pasakėte „Ne“ vagių klanui. Vagių klanas išsigando. Taip išsigando, kad net demonstratyviai, jau nebesislėpdamas, išstūmė į priekį teisės saugos institucijų atstovus. Tam, kad jie vykdytų politinį susidorojimą.

Darbo partija veikė pagal Lietuvos respublikos Konstituciją, kaip ir pridera demokratinėje valstybėje – gavo oficialų leidimą, informavo apie mitingo turinį, pirmą kartą per dvejus metus pasiryžusi viešai išsakyti savo nuomonę apie stipriai įsisiūbavusį teisinį nihilizmą.

Klanas desperatiškai išstūmė į priekį teisėjų tarybos pirmininkę, kuri bandė vertinti Darbo partijos teisėtus, pagal Konstituciją atliktus veiksmus. Ir, aišku, jos vertinimas nuskambėjo taip, kad tai esąs spaudimas teismui ir visuomenės nuomonės formavimas.

Absurdo teatras, arba Kas ką spaudžia

Didesnio absurdo tikriausiai nematė nė viena civilizauta Europos šalis. Tačiau tai tik patvirtina, kokioje gilioje duobėje yra mūsų teisinė sistema. Norisi paklausti gerbiama pirmininkę: kur jūs buvote, kai pagal monitoringą tik spaudoje, neskaitant TV ir radijo laidų, 1130 kartų buvo rašyta apie Darbo partiją ir jos vadovą – ir visada su neigiamu atspalviu. Ar tai ne spaudimas teismui? Ne neigiamos visuomenės nuomonės formavimas?

Ar Prezidento, premjero ir Seimo pirmininko vieši pasi-

sakymai apie šitą bylą – ne spaudimas teismui ir ne visuomenės nuomonės formavimas? Ar Generalinės prokuratūros rengiamos spaudos konferencijos ir skleidžiamos ikiteisminio tyrimo detalės, neįrodžius teisme, ne spaudimas ir neigiamos nuomonės formavimas?

Kai Maskvos centre, kavinėje, susitikau su tuomečiu Lietuvos respublikos vidaus reikalų ministru Raimonu Šukiu, toje pačioje kavinėje sėdėjo ir Lietuvos respublikos generalinio prokuroro pavaduotojas, nepanorėjęs dalyvauti susitikime (informacijos šaltinis – dienraštis „Respublika“, 2006 m. 11 14). Ir po to spauda ir Generalinės prokuratūros prokuroras drįso teigti, kad Uspaskich slapstosi.

Įdomu, kaip slapstantis galima susitikti su vidaus reikalų ministru? Ar didesnę absurdą dar kur nors matėte?

Kodėl jūs, gerbiama pirmininke, tada tylėjote? Negavote komandos?

KGB generolas – Lietuvos politikų talkininkas

Kai pasirodė informacija apie mano pagrobimą Maskvoje, dalyvaujant Lietuvos respublikos teisės saugos pareigūnams, jūs irgi tylėjote. Vadinasi, palaikėte teisinį nihilizmą? O kai kratos buvo daromos ne pagal teisinės demokratinės valstybės taisykles, jūs irgi tylėjote? Ir kai teisės saugos pareigūnai teikė nusikaltėliams informaciją apie namuose esantį pinigų kiekį ir namų adresą, kur viena moteris su dviem mažamečiais vaikais – jūs irgi tylėjote, taip skatindama teisinį nihilizmą?

Ar jūs matėte kur nors dar didesnę absurdą – Prezidento patarėjas, Užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretorius, dabartinis premjero patarėjas ponas Albinas Januška derino su Rusijos KGB generolu, kaip Lietuvos respublikos ministrą išvyti iš Lietuvos (informacijos šaltinis – dienraštis „Respublika“, 2007 m. kovo 21 d., ištraukos iš paviešintos VSD medžiagos).

Jūs tylėjote. Tylėjo, deja, ir kiti. Necituosiu kai kurių viešų pasisakymų, tarp jų ir konservatorių, tačiau iki šiol negaliu suprasti: nejaugi iš tikrųjų Lietuvai ir Lietuvos poli-

*Pirmas politinis kalinys nepriklausomoje Lietuvoje
Viktoras USPASKICH*

tikai daro garbę noras nušalinti savo, Lietuvos, ministrą su Rusijos specialiųjų tarnybų pagalba?

Šie epizodai, kaip ir dauguma kitų faktų, paimiti iš trumpo laikotarpio mano gyvenime.

Taip, klanas nesitikėjo, kad Uspaskich grįš. Viskas buvo daroma, kad tik aš negrįščiau. Net papeikimą ministrui R. Šukiui parašė už susitikimą su besislapančiu – nesislapančiu Uspaskich. O kai Uspaskich grįžo, tesugebėjo pateikti vieną klausimą: ko atvažiavai?

Ir iki Strasbūro, ir iki Dievo

Nepavyko visko nurašyti. Uspaskich grįžo. Galbūt taip ir būtų buvę, kaip jie planavo, bet visi persistengė. Jie užgavo mano išdidumą, mano garbę, mano vyrišką savigarbą.

Jūs mane pravardžiaavote bėgliu, besislapančiu, vagim? Gerbiamieji, aš čia. Įrodykit.

O gal jūs tikėjotės, kad aš atvažiuosiu nulenкта galva? Ne, aš nenuleisiu galvos, nesudėsiu rankų ir eisiu ne tik iki Strasbūro. Jei reikės – ir iki Dievo. Ir tai daryti mane ska-

tina žmonės. Būtent jie suteikia man drąsos ir energijos. Būtent su žmonėmis mes reikalausime pagarbos ir teisybės kiekvienam be išimties.

Netikiu, kad atpildo nebūna. Mes reikalausime atsakomybės. Ir ne valstybės sąskaita, o asmeninės – už klaidas, o ypač – už sąmoningas klaidas, pažeidžiant žmonių teises, nekaltumo prezumpciją ir žmonių laisvę.

Tikiu, kad šitam teisiniam nihilizmui sustabdyti Lietuvoje turi atsirasti sąžiningų teisėjų. Ir nereikės ieškoti tiesos Strasbūre.

Nežinau, kokių tikslų skatinama kai kuri žiniasklaida siekia sumenkinti, beveik pasmerkti žmones, kovojančius už teisybę. Todėl pranešu, kad esu dėkingas tiems 1574 autobusais atvažiavusiems ir užsiregistravusiems darbiečiams iš 58 Lietuvos rajonų, neskaitant atvykusių nuosavais lengvaisiais automobiliais, o taip pat tų, kurie tiesiog nesiregistravo.

Galima rašyti ir sakyti: mitinge buvo 500 žmonių. Galima palaikyti melą, teisinį nihilizmą, autokratinį režimą, komunistus, kagėbistus, CK sekretorius, „stukačius“, pro-

vokatorius už pinigus. Tik pasikui ilgai teks ieškoti, kur įtalpinti laisvą žodį. Gali atsitikti, kad ir už pinigus tai nepavyks.

Atmerkite akis

Matyt, sovietinis okupacinis laikotarpis neišmokė branginti laisvą žodį, žmogaus teises. Ar ne tie komunistai iš aukštųjų partinių mokyklų, kurie tarnavo okupantams, šandien valdžioje? Ar ne tie, kurie anais laikais buvo uzurpavę laisvą žodį? Ar ne tie, kurie tarnavo sovietams, siuntė žmones į Sibirą?

Atmerkite akis. Keista, bet ne rusui tai reikėtų sakyti. Deja, kalba rusas. Kalba šitas rusas, kuris nebuvo komunistu, gimė ir užaugo Šiaurėje, tremtinių miestelyje, kartu su tais likimo broliais, kuriuos ten atsiuntė NKVD-istai. Kalba šitas rusas, kuris, nesigiriant, Lietuvoje, pas lietuvių menininkus, užsakė ažuolinį kryžių ir, nuvežęs už 3000 kilometrų, pastatė su užrašu: „Visiems, kurie nukentėjo Stalino represijų laikais. Visiems, kurie nesulaukė šių dienų ir liko gulėti šioje žemėje“.

Matyt, todėl ir sunku užčiaupti man burną, kad nesu nei parsidavėlis, nei išversta-kailis.

Dar kartą ačiū visiems už pirmo nepriklausomoje Lietuvoje politinio kalinio palaikymą. Ačiū visiems, kad pasipriešino- te tam klanui. Ačiū visiems, kurie suteikiate drąsos, vilties ir energijos savo palaikymu, nuoseklumu ir tikėjimu tomis idėjomis, kurias mes kartu išskėlėme: padaryti Lietuvą turtinga, teisine, demokratine valstybe. Vals- tybe, kurioje būtų gera gyventi visiems. Valstybe, į kurią norėtų grįžti išvažiavę svetur ieškoti pragyvenimo šaltinio. Valstybe, kurioje kiekvienas be išimties galės tikėti žmogaus teisėmis ir būti apgintas.

Lietuvoje gimė mano vaikai. Aš nenoriu, kad užaugę jie krautųsi lagaminus išvažiuoti svetur. Aš noriu, kad savo namus jie statytų čia, Lietuvos žemėje. Todėl, kad jie čia gimė, čia turi ir gyventi.

*Su pagarba ir dėkingumu –
namų arešto sąlygomis rašantis
pirmas politinis kalinys
nepriklausomoje Lietuvoje
Viktoras USPASKICH*